

Глушенкова А.А.,
канд.геогр.наук
Державний університет
телекомунікацій

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА ОБ'ЄКТАМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ефективна інноваційна діяльність передбачає застосування комплексного підходу до розвитку та реалізації інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства. В статті визначено пріоритетні напрямки розвитку інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства за об'єктами інноваційної діяльності. Визначено основні напрями здійснення технологічних інновацій в сфері телекомунікацій. Сформульовано напрями здійснення інформаційних інновацій. Виділено управлінські інновації як напрям розвитку інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства

Ключові слова: інноваційний потенціал підприємства, інноваційна діяльність, телекомунікації, телекомунікаційне підприємство.

Постановка проблеми. Зважаючи на швидку зміну технологій та постійно зростаючі вимоги споживачів до якості телекомунікаційних послуг, розвиток інноваційного потенціалу стає запорукою підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього середовища, збільшує швидкість реагування на виклики та розширює горизонт для пошуку нових можливостей.

Під розвитком інноваційного потенціалу підприємства ми розуміємо процес закономірних змін, що дозволяють йому перейти від старого якісного стану до нового, більш досконалого. Для підвищення ефективності функціонування системи інноваційної діяльності цей процес має бути комплексним, що зумовлює необхідність систематизації основних напрямків розвитку інноваційного потенціалу

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розвиток теорії та практики управління інноваційним потенціалом зробили такі вітчизняні вчені, як О.С.Кузьмін, С.М. Ілляшенко, В.В. Козик, В.М. Геєць, А.В. Гриньов, М.О. Кравченко, О.С. Федоніна, О.Є. Гудзь, Є.В. Колесніков, Н.І. Чухрай, Л.І. Федулова, С.В. Вовчок та інші. Серед зарубіжних економістів, які працювали у цьому напрямку, можна відзначити: Й. Шумпетера, Р. Фатхутдінова, К. Фрімена, Д. Кокуріна, К. Познанського та ін.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Незважаючи на значний інтерес вчених до проблематики інноваційного потенціалу, потребують уточнення пріоритетні напрямки його розвитку для телекомунікаційних підприємств з метою забезпечення комплексного підходу до управління інноваційною діяльністю та підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Мета статті – систематизувати основні напрями розвитку інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства за об'єктами інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Розвиток інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства, на нашу думку, має відбуватися в наступних пріоритетних напрямках: орієнтація на постійний розвиток інноваційного процесу; створення і підвищення ефективності нововведень у всіх функціональних сферах діяльності

підприємств за різними об'єктами інноваційної діяльності; підвищення гнучкості з ціллю формування нових видів послуг; прискорене широкомасштабне впровадження в практику інноваційних розробок; створення в колективі атмосфери загального творчого пошуку, прискореного освоєння нововведень; розробка і використання комплексних мотивуючих систем, що стимулюють творчу, нестандартну діяльність співробітників; управління системою інновацій на основі кращого використання творчого потенціалу колективу; пошук і залучення різних джерел інвестицій для розробки та впровадження інновацій; активізація використання інноваційних інструментів.

За об'єктами інноваційної діяльності серед напрямків розвитку інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства можна виділити наступні:

- Технологічні інновації;
- Інформаційні інновації;
- Управлінські інновації.

Технологічні інновації (Рис. 1) в телекомунікаційній сфері пов'язані насамперед з пошуком та впровадженням нових ідей з вдосконалення функціонування існуючих телекомунікаційних мереж (мережі мобільного, фіксованого, супутникового зв'язку, комп'ютерні мережі тощо) та нових форм їх організації (мультисервісні мережі).

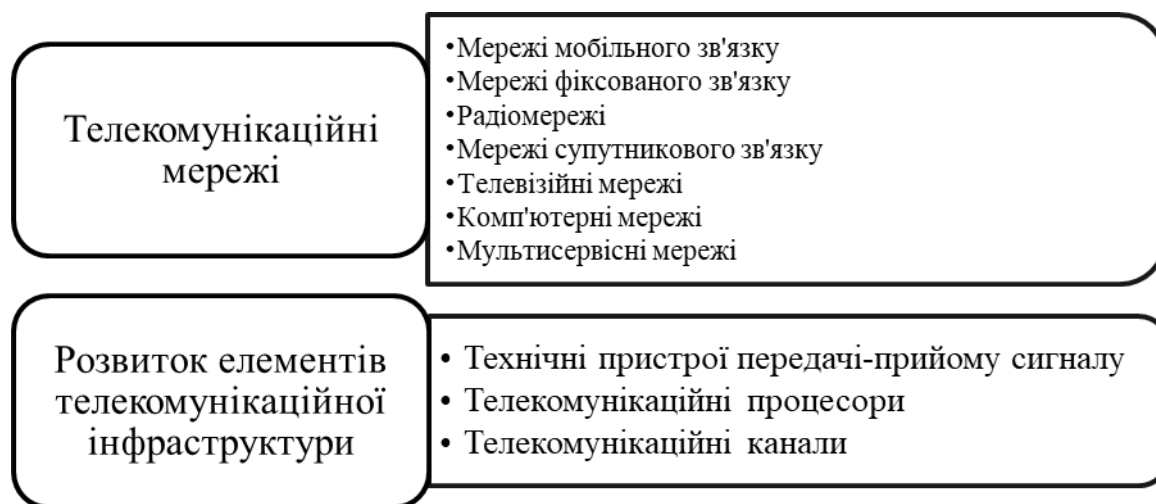

Рис. 1. Основні напрями здійснення технологічних інновацій в сфері телекомунікацій

З початку 2000-х років проблема переходу від традиційних мереж з комутацією каналів до мереж з комутацією пакетів (NGN) є однією з найбільш актуальних для операторів зв'язку. Інновації в області IP-комунікацій пов'язані зі створенням комплексних рішень, що дозволяють при розвитку мереж наступного покоління зберігати існуючі підключення та забезпечити безперебійну роботу в будь-якій телекомунікаційній мережі.

Бездротові мережі п'ятого покоління (5G), які на сьогодні вже активно впроваджуються в економічно розвинених країнах, забезпечать підприємствам та споживачам телекомунікаційних послуг можливість більш швидкого з'єднання, це в свою чергу відкриває нові перспективи для виникнення нових послуг, підвищення їх якості та збільшення доходів постачальників телекомунікаційних послуг.

За даними Deloitte Global тестування мереж 5-го покоління у 2020 році будуть здійснювати близько 150 операторів бездротових мереж по всьому світу. Прогнозується ріст продажів 5G-смартфонів у 2020 році до 15-20 млн одиниць. [1].

В Україні продовжується впровадження 4G. У 2018 році компанії «великої трійки» мобільних операторів викупили ліцензій на використання радіочастот. Найбільша кількість частот отримала компанія «Київстар» (загальна ширина діапазону 100 МГц), у Vodafone Україна 70 МГц, компанія Lifecell обмежилася викупом гарантованих лотів в 60 МГц.[2]

На сучасному етапі розвитку телекомунікаційних технологій телекомунікаційні системи обслуговують велику кількість користувачів, чисельність яких може коливатися від декількох десятків тисяч до мільйонів. Використання такої системи передбачає регулярну передачу інформації в цифровому вигляді між усіма учасниками телекомунікаційної мережі.

Головна особливість сучасного обладнання для мереж - забезпечення безперервного з'єднання, щоб інформація передавалася постійно, тому об'єктами пильної уваги інноваційно активного телекомунікаційного підприємства мають бути не лише мережі загалом, а й окремі елементи телекомунікаційної інфраструктури.

Важливим напрямком науково-дослідних та науково-конструкторських розробок є удосконалення розташованих на периферії телекомунікаційної мережі термінальних пристроїв користувачів, які складають найнижчий рівень її ієрархії і забезпечують прийом-передачу сигналу.

Розвиток телекомунікаційних каналів передбачає інновації, покликані удосконалити передавальне середовище телекомунікаційної мережі. Особливо це актуально для проводового зв'язку, де використовуються проводові лінії з металевими або волоконнооптичними жилами. Інновації в цій сфері спрямовані в основному на пошук нових матеріалів та їх компонування для збільшення пропускної здатності мереж та підвищення рівня захисту даних, що передаються.

Діяльність телекомунікаційних підприємств нерозривно пов'язана зі створенням, передачею, зберіганням, зміною інформації. Це зумовлює виділення інформаційних інновацій як окремого напрямку розвитку інноваційного потенціалу цих підприємств (Рис. 2).

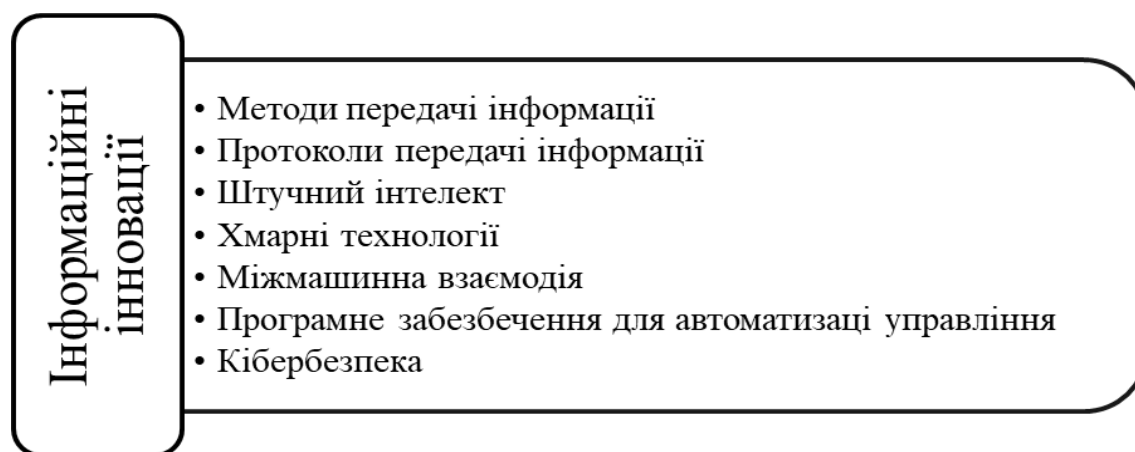

Рис. 2. Основні напрями здійснення інформаційних інновацій в сфері телекомунікацій

Сюди можна віднести інновації в методах та протоколах передачі інформації, створення інноваційного програмного забезпечення у сфері штучного інтелекту, хмарних технологій, міжмашинної взаємодії, автоматизованого управління бізнес-процесами.

За прогнозами Deloitte очікується, що у 2020 році рівень проникнення корпоративних додатків із вбудованим штучним інтелектом та сервісів з розвитку хмарних додатків становитиме приблизно 87% та 83% відповідно. [1]

Окремо слід виділити такий об'єкт інноваційної діяльності, як кібербезпеку, у зв'язку з надзвичайною актуальністю даної проблеми для телекомунікаційних підприємств в умовах широкої цифровізації усіх сфер життя та господарської діяльності.

Головне завдання при побудові системи безпеки в телекомунікаціях - це запобігання витоку інформації через окремі канали. Причиною таких явищ може бути і апаратне пошкодження передавального каналу (оптоволоконного кабелю), і атака зловмисників за допомогою програмних засобів.

У першому випадку інформаційна безпека полягає в забезпеченні якісних кабелів, здатних витримувати інтенсивні навантаження і регулярну експлуатацію. У другому необхідна розробка, впровадження та обслуговування програмних засобів, що обмежують доступ до ресурсів телекомунікаційної системи.

Так, спеціалісти ESET повідомляють, що у 2020 році перевагу перед конкурентами матимуть компанії, які будуть приділяти більше уваги захисту конфіденційних даних своїх клієнтів. «Через численні інциденти, пов'язані з масовими витоками даних, недовіра до компаній, які працюють з персональними даними користувачів, зростає. Тому для поліпшення ситуації цим підприємствам і організаціям необхідно переглянути підхід до розробки продуктів і послуг з урахуванням проблем безпеки та конфіденційності даних своїх клієнтів» [3]

Ще одним об'єктом інноваційної діяльності телекомунікаційних підприємств має стати система управління (Рис. 3).

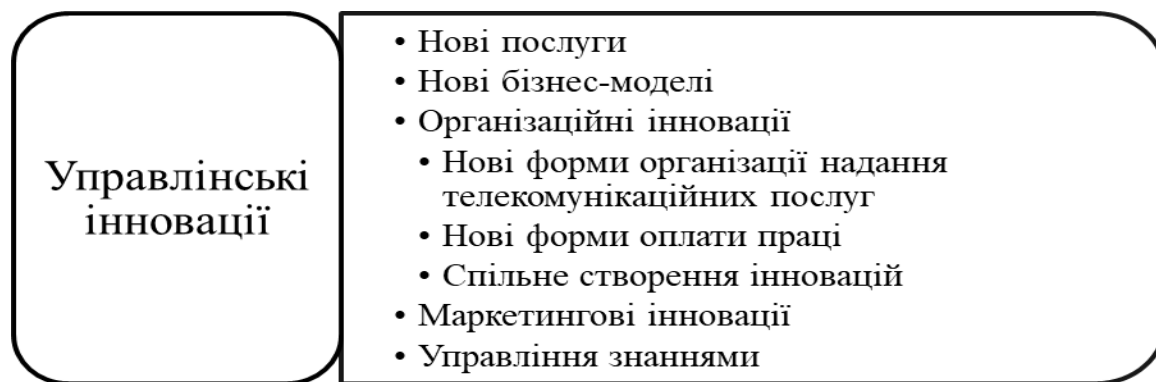

Рис. 3. Управлінські інновації як напрям розвитку інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства

Серед найбільш важливих напрямів управлінських інновацій для телекомунікаційних підприємств можна виділити розробку нових послуг, пошук нових дієвих бізнес-моделей, організаційні інновації (пошук і впровадження нових форм організації надання телекомунікаційних послуг, оплати праці, спільного створення інновацій), маркетингові інновації, інновації в сфері управління знаннями.

Проникнення Інтернету у всі сфери життя зумовлює необхідність пошуку для телекомунікаційних підприємств нових форм взаємодії зі своїми клієнтами для розвитку свого інноваційного потенціалу. Це стосується як розвитку нових бізнес-моделей (інформаційної, фреміум, ком'юніті тощо) так і співпраці зі споживачами у сфері інноваційної діяльності (спільний пошук ідей, краудсорсинг).

Для забезпечення необхідного рівня інноваційного розвитку сучасного конкурентоспроможного підприємства необхідно побудувати таку систему управління знаннями та інноваціями, яка б створювала умови, що сприяють росту інформаційно-дослідницької активності на підприємстві. Для цього необхідно в першу чергу забезпечити підвищення професійного рівня співробітників підприємства, розвиток науково-технічних компетенцій, формалізацію неявних знань, оснащення співробітників сучасними інструментами роботи з науково-технічної інформацією, формування середовища для активної генерації інновацій та розкриття потенціалу професійних кадрів, а також забезпечення збору, зберігання і колективного використання галузевих науково-технічних знань через різні портали наукової інформації.

Висновки. Таким чином, за об'єктом інноваційної діяльності можна виділити три пріоритетні напрямки розвитку інноваційного потенціалу телекомунікаційного підприємства: технологічні інновації, інформаційні інновації та управлінські інновації.

Подальшого уточнення потребують складові виділених напрямків та оцінка впливу кожної компоненти на розвиток інноваційного потенціалу підприємства в цілому.

Список використаної літератури

1. Technology, Media and Telecommunications Predictions 2019 URL: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/technology-media-telecommunications/DI_TMT-predictions_2019.pdf
2. НКРЗІ забезпечено проведення тендеру на отримання ліцензій на 4G у діапазоні 1800 МГц. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. URL: <http://www.nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=99&id=1446&language=uk>
3. Міжнародна IT-компанія ESET представила основні тенденції розвитку кіберзагроз у 2020 році URL: <https://www.unian.ua/science/10796021-mizhnarodna-it-kompaniya-eset-predstavila-osnovni-tendenciji-rozvitku-kiberzagroz-u-2020-roci.html>

REFERENCES

1. Technology, Media and Telecommunications Predictions (2019) [Technology, Media and Telecommunications Predictions] *Deloitte Global* Retrieved from https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/technology-media-telecommunications/DI_TMT-predictions_2019.pdf
2. NKRZI zabezpecheno provedennja tenderu na otrymannja licenzij na 4G u diapazoni 1800 MGhc (2018) [NCCRI provides for tender for 4G licenses in the 1800 MHz ban]. Retrieved from <http://www.nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=99&id=1446&language=uk>
3. Mizhnarodna IT-kompanija ESET predstavila osnovni tendenciji rozvytku kiberzagroz u 2020 roci (2019) [ESET, an international IT company, outlined the major trends in cyber threats in 2020]. Retrieved from: <https://www.unian.ua/science/10796021-mizhnarodna-it-kompaniya-eset-predstavila-osnovni-tendenciji-rozvitku-kiberzagroz-u-2020-roci.html>

ГЛУШЕНКОВА АНАСТАСИЯ АНАТОЛЬЕВНА. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ОБЪЕКТАМ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

Эффективная инновационная деятельность предполагает применение комплексного подхода к развитию и реализации инновационного потенциала телекоммуникационного предприятия. В статье определены приоритетные направления развития инновационного потенциала телекоммуникационного предприятия по объектам инновационной деятельности. Определены основные направления осуществления технологических инноваций в сфере телекоммуникаций. Сформулированы направления осуществления информационных инноваций. Выделены управленческие инновации как направление развития инновационного потенциала телекоммуникационного предприятия

Ключевые слова: *инновационный потенциал предприятия, инновационная деятельность, телекоммуникации, телекоммуникационное предприятие.*

HLUSHENKOVA ANASTASIA. BASIC DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF TELECOMMUNICATION COMPANIES INNOVATIVE POTENTIAL ON INNOVATIVE ACTIVITY OBJECTS.

Effective innovation involves an integrated approach to the development and implementation of the innovative potential of a telecommunication company. The article identifies priority areas for the development of innovative potential of a telecommunication company in terms of innovation. The main directions of technological innovation in the field of telecommunications are identified. The directions of the implementation of information innovations

are formulated. Management innovations are highlighted as a direction for the development of the innovative potential of a telecommunication company.

Key words: *innovative potential, innovative activity, telecommunications, telecommunication company.*